

SÖKANDE

Individual Computer Applications Göteborg AB, 556573-8746
Karl Johansgatan 42 B
414 59 Göteborg

MOTPARTER

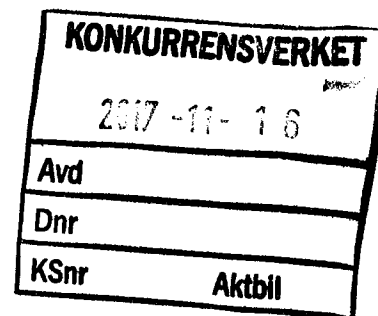
1. Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

2. Region Norrbotten
971 89 Luleå

3. Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

4. Region Jämtland Härjedalen
831 27 Östersund

Ombud för 2 – 4:
Mats Raneblad
Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting genomför tillsammans med Region Jämtland Härjedalen, Landstinget Västernorrland och Region Norrbotten en offentlig upphandling av synhjälpmedel (dnr VLL 2298-2016) till angivna landsting (Landstingen). Vid upphandlingen används öppet förfarande.

Landstingen har beslutat att förkasta anbudet från Individual Computer Applications Göteborg AB och angett följande orsak:

Uppfyller inte krav 2.6 Ledningssystem för kvalitet.

Anbudsgivaren har inte till anbudet bifogat certifikat eller policy.

Individual Computer Applications Göteborg AB (ICAP) ansöker i förvaltningsrätten om överprövning av upphandlingen.

Landstingen motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDE

ICAP anför bl.a. följande.

I inlämningsbeviset anges att de redovisar miljöpolicy och kvalitetsdokumentation. Upphandlaren har inte godtagit den bifogade dokumentationen eftersom de inte uppfattat det som ett gällande kvalitetscertifikat eller en kvalitetspolicy. I dokumentationen anges ”Arbetet sker enligt modell för ISO 9001:2000 med start nov 2008. Arbetet är kontinuerligt, mål och syfte rubriker är uppsatta.”

I upphandlingens kravspecifikation har inte angetts hur detaljerad denna information ska vara. Kravspecifikationen är vag och det har kommit att handla om en bedömning och egen uppfattning om dokumentationen ska godkännas.

Andra företag har bifogat certifikat som bekräftar att de arbetar enligt samma modell som dem och de andra företagen har därmed blivit godkända. ICAP har styrkt att bolaget arbetar enligt en kvalitetsmodell och upphandlaren har kunnat be om kompletterande information om de ansett den vara bristfällig.

Landstingen anför bl.a. följande.

Det till anbudet bifogade dokumentet utgör en beskrivning av ICAP:s kvalitetsledningssystem, vari det framgår att företaget inte är kvalitetscertifierat. Därmed ska av ledningen fastställd och undertecknad kvalitetspolicy och rutiner för avvikelser i verksamheten bifogas. Bifogad dokumentation utgör varken kvalitetspolicy eller avvikelserutiner. Den är inte heller fastställd av ledningen för företaget eller undertecknad.

Kravet är inte vagt utan tvärtom mycket tydligt då det anges exakt vilken typ av dokumentation som ska bifogas anbudet. Med kvalitetspolicy förstås i professionellt arbete med kvalitetsfrågor verksamhetens övergripande avsikter och inriktning med avseende på kvalitet formellt uttalade av ledningen. Med rutin förstås enligt samma angreppssätt ett angivet sätt att utföra en aktivitet eller en process. Det är inte möjligt för Landstingen att ställa mer detaljerade krav på vad dokumentationen ska innehålla då detta skiljer sig mellan företag och beroende på företagens storlek och verksamhet.

Möjligheten att begära komplettering av inlämnade handlingar är begränsad enligt LOU.

Dokumentet Serviceorganisation som bifogats ansökan om överprövning har inte bifogats anbudet och har därför inte legat till grund för Landstingens bedömning. ICAP uppfyller ställda krav på miljöledningssystem enligt krav 2.8 varför den till ansökan bifogade dokumentationen avseende företags miljöarbete inte är relevant i målet.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. (4 kap. 1 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att det normalt sett ankommer på den sökande i ett upphandlingsmål att på ett klart och tydligt sätt ange vilka omständigheter talan grundas på (jfr RÅ 2009 ref. 69).

ICAP har anfört att deras anbud felaktigt diskvalificerats samt att förfrågningsunderlaget är otydligt.

Det i målet aktuella skall-kravet, förfrågningsunderlagets skall-krav 2.6, lyder enligt följande:

2.6 Krav

LEDNINGSSYSTEM FÖR KVALITET

Leverantör ska ha ett dokumenterat kvalitetsledningssystem för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet samt arbeta efter för branschen vedertagna normer.

Leverantör som har ett kvalitetscertifierat ledningssystem, ISO 9001, eller motsvarande, ska till anbudet bifoga kvalitetscertifikat.

Leverantör som saknar kvalitetscertifikat ska i sitt kvalitetsledningssystem säkerställa att:

- Ansvar för kvalitetsfrågor inom företaget är dokumenterat.
- Det löpande upprättas en skriftlig handlingsplan för det systematiska kvalitetsarbetet med tidsatta, mätbara kvalitetsmål som åtgärdas, redovisas och följs upp.
- Underleverantörs verksamhet håller samma kvalitet som den egna verksamheten.
- Personalen löpande får information om och utbildas i kvalitetsfrågor.

Leverantör som saknar kvalitetscertifikat ska till anbudet bifoga företagets kvalitetspolicy och rutin för hantering av avvikelser i verksamheten. Båda dokumenten ska vara fastställda och undertecknade av behörig företrädare.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av likabehandlingsprincipen följer att en upphandlande myndighet inte kan efterge eller bortse från obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgöranden den 20 maj 2016 (HFD 2016 ref. 37 I och II) också gett uttryck för ett strikt upprätthållande av uppställda obligatoriska krav.

Av handlingarna i målet framgår att ICAP saknar kvalitetscertifikat. Kvalitetspolicy och rutin för hantering av avvikelser i verksamheten, bägge dokumenten fastställda och undertecknade av behörig företrädare, skulle därför bifogas anbudet. ICAP har till ansökan om överprövning bifogat ett antal dokument för att, som det får förstås, visa att företaget uppfyller dessa alternativa krav avseende kvalitetscertifikat. Vissa av dokumenten är emellertid hänförliga till krav på ledningssystem för miljöarbete. Vidare har dokumentet Serviceorganisation, enligt vad som obesträtt anförts av Landstingen, inte bifogats anbudet. Den återstående dokumentationen, benämnd Kvalitetssystem, kan enligt förvaltningsrättens mening inte ses som kvalitetspolicy och avvikelserutin. Dokumentationen är för övrigt inte heller fastställd eller undertecknad av behörig företrädare för ICAP. Anbudet från ICAP har således inte uppfyllt de obligatoriska kraven i krav 6.2.

Förvaltningsrätten anser vidare att kravet ifråga måste anses vara tillräckligt tydligt utformat och också relevant för upphandlingen.

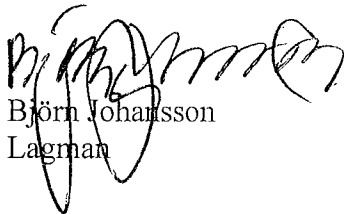
Vad gäller det som förts fram av ICAP om att företaget borde ha getts möjlighet att komplettera anbudet noterar förvaltningsrätten att en upphandlande myndighet enligt 4 kap. 9 § LOU får tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar sitt anbud. Bestämmelsen bör enligt dess förarbeten (prop. 2015/16:195 s. 977) tolkas restriktivt. När det gäller uppgifter som saknas i anbudet är praxis avseende tillämpning av motsvarande be-

stämmelse i ÄLOU restriktiv. I Högsta Förvaltningsdomstolens dom den 20 maj 2016 (HFD 2016 ref. 37 I) har i visst fall ansetts att det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att begära förtydligande eller komplettering av ett anbud som inte uppfyllt ett obligatoriskt krav. Det skulle enligt förvaltningsrättens mening även i förevarande fall strida mot likabehandlingsprincipen att tillåta en komplettering av anbud varigenom det obligatoriska kravet därefter skulle uppfyllas.

På grund av det anförda har Landstingen haft fog för att inte utvärdera anbudet från ICAP varför ansökan ska avslås.

Upplysningsvis kan nämnas att förvaltningsrätten denna dag även avslagit ansökan från Multilens AB (mål nr 1590-17, 1674-17, 1691-17 och 1692-17) avseende samma upphandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Björn Johansson
Lagman

Målen har föredragits av Christina Röckner.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.